

RIZICI VEZANI UZ UGOVARANJE I KORIŠTENJE BANKOVNIH USLUGA NA DALJINU ZAŠTITITE SE

Ponuda na tržištu bankovnih usluga raznolika je i mogućnost izbora velika. No, prije odluke o korištenju online usluga banaka, važno je upoznati rizike s kojima su te usluge povezane.

Provjerite imate li sve predugovorne informacije

Namjeravate li se koristiti online bankovnim uslugama koje vam pružaju institucije, čije poslovanje nadzire Hrvatska narodna banka, od svoje banke morate dobiti predugovorne informacije. To su informacije o nazivu, adresi i matičnom broju institucije, osnovnim obilježjima i ukupnoj cijeni financijske usluge, ključnim odredbama ugovora, načinu rješavanja sporova i pravu na jednostrani raskid. Popis banaka koje s odobrenjem Hrvatske narodne banke posluju u Republici Hrvatskoj naći ćete na poveznici (<https://www.hnb.hr/temeljne-funkcije/supervizija/popis-kreditnih-institucija>).

Popis banaka koje s odobrenjem Hrvatske narodne banke posluju u Republici Hrvatskoj

Provjerite instituciju s kojom namjeravate poslovati

Namjeravate li se koristiti online uslugama institucija licenciranih u nekoj drugoj državi članici Europske unije, provjerite identitet pružatelja usluga, podatke za kontakt, pravni status i uvjete poslovanja. Svakako provjerite i posluje li legalno u Republici Hrvatskoj: to možete učiniti u registrima Hrvatske narodne banke dostupnima na internetskoj stranici HNB-a (<https://www.hnb.hr/temeljne-funkcije/supervizija/notifikacije>).

Popis institucija iz EU koje posluju u RH nalazi se u registrima Hrvatske narodne banke

Provjerite pravni okvir poslovanja

Valja znati da pružatelji financijskih usluga iz drugih država članica svoje usluge pružaju izravno, uz nadzor regulatornog tijela koje im je izdalo odobrenje i primjenu zakona države članice iz koje dolazi pružatelj usluga. To znači da, primjerice, banka s odobrenjem regulatornog tijela Letonije online usluge u Hrvatskoj pruža u skladu s letonskim pravnim okvirom, a njezino poslovanje nadzire za to ovlaštena institucija u Letoniji.

Poslujte isključivo s ovlaštenim pružateljima usluga

Svoja potrošačka prava moći ćete ostvariti korištenjem bankovnih usluga ovlaštenih pružatelja usluga koji se nalaze u službenim registrima nadležnih nadzornih tijela. Primjerice, u registru Europskoga nadzornog tijela za bankarstvo / European Banking Authority (<https://www.eba.europa.eu/risk-analysis-and-data/credit-institutions-register>) možete provjeriti je li neka institucija ovlaštena pružati svoje usluge u Europskoj uniji.

Popis institucija ovlaštenih za pružanje usluga u Europskoj uniji nalazi se u registru Europskoga nadzornog tijela za bankarstvo

Ako poslujete s licenciranim pružateljem usluga, možete se u slučaju spora za zaštitu svojih potrošačkih prava obratiti nadležnom regulatornom tijelu, što nije slučaj ako se, primjerice, koristite uslugama neovlaštenih zajmodavaca.

Iako neovlašteni zajmodavci nisu nezakoniti, najčešće su uvjetima i cijenom znatno nepovoljniji od reguliranih institucija. K tome, njihove je usluge teže razlikovati od prijevare jer – za razliku od reguliranih pružatelja usluga – nemaju obvezu svojim klijentima pružiti zakonom propisane predugovorne informacije.

Proučite Europski standardizirani informativni obrazac

Prije ugovaranja kredita regulirane institucije obvezne su potrošaču uručiti **Europski standardizirani informativni obrazac**. Iz tog obrasca jasno su vidljive informacije o glavnim obilježjima zatraženoga kredita, kamatnoj stopi i drugim troškovima, učestalosti i broju uplata, simulaciji u slučaju nepovoljnoga kretanja tečaja za 20%, ako je kredit u valuti ili vezan valutnom klauzulom, te brojne druge korisne informacije.

Isto tako, kada je riječ o štednji, regulirane institucije obvezne su potrošaču prije sklapanja ugovora o depozitu uručiti obrazac s ključnim informacijama poput iznosa i vrste štednje, kamatne stope i informacijama o osiguranju štednje.

Ako vam spomenute informacije nisu uručene automatizmom, prateći ponuđenu bankovnu uslugu, ili do njih ne možete doći ni na osobni zahtjev, izlažete se riziku prijevare. Moguće je da ćete novčana sredstva izgubiti i prije potpisivanja ugovora o štednji ili kreditu, da ćete kredit vratiti u iznosu većem od očekivanog kao i to da će vam nakon ugovaranja kredita biti isplaćen manji iznos od očekivanog.

Čuvajte osobne podatke

Poslovanje s neovlaštenim pružateljima usluga izlaže vas riziku manipulacije osobnim podacima: u procesu ugovaranja bankovnih usluga traže se vaši osobni podaci bez pojašnjenja svrhe prikupljanja, načina obrade i pohrane tih podataka. Time rastu rizici vezani uz krađu identiteta i prijevare.

Ukratko

Namjeravate li se koristiti online bankovnim uslugama, **poslujte isključivo s ovlaštenim pružateljima usluga. Provjerite imaju li odobrenje HNB-a za rad** ili su licencirani u nekoj drugoj državi članici EU-a i usluge pružaju izravno. Imajte na umu da u tom slučaju **pravni okvir poslovanja čini zakon države članice iz koje pružatelj usluga dolazi**. Provjerite pristupnu točku na internetu – uvjerite se da se doista radi o internetskoj stranici vašeg pružatelja usluga. Pružatelj usluga dužan vam je uručiti **Europski standardizirani informativni obrazac**. I nikome ne ustupajte osobne podatke.

HRVATSKA NARODNA BANKA

Trg hrvatskih velikana 3, 10000 Zagreb
www.hnb.hr